

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТИ

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Протокол № 1 від 29.08.2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент освіти
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

<p>Освітній компонент «Менеджмент освіти» відноситься до циклу професійної підготовки і належить до дисциплін вільного вибору студентів. Актуальність вивчення дисципліни зумовлена сучасними запитами ринкової економіки, потребою посилення конкурентоспроможності фахівців дошкільної освіти на ринку праці, підвищення ефективності управління закладами дошкільної освіти. Зміст дисципліни охоплює теорію та практику менеджменту освітньої галузі, ключові поняття й термінологію, специфіку управлінської діяльності, організацію діяльності колективу ЗДО на правових і демократичних засадах, особливості самоменеджменту, тайм-менеджменту та самомаркетингу здобувачів освіти.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Менеджмент освіти» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді загальної та дошкільної педагогіки, загальної психології, фахових методик тощо.</p> <p>Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з теоретико-методологічними аспектами менеджменту в освітніх закладах, розвиток у майбутніх бакалаврів дошкільної освіти умінь і навичок ефективного використання сучасних технологій менеджменту в педагогічній діяльності, формування основ управлінської компетентності, удосконалення загальних та фахових компетентностей.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none">- обґрунтувати теоретико-методологічні особливості освітнього менеджменту;- формувати у студентів уявлення про сучасні форми і методи організації та управління закладами освіти та розвивати навички їх використання на практиці, ознайомити з формами, методами і засобами оцінки якості освітнього процесу в ЗДО;- розкрити психологічні механізми професійної діяльності менеджерів освітніх закладів, розвивати навички міжособистісної взаємодії та комунікації для підвищення ефективності освітнього процесу;- формувати уявлення студентів про особливості менеджменту ЗДО;- формувати основи управлінської компетентності майбутніх педагогів;- спонукати майбутніх вихователів ЗДО до самоосвіти та творчого підходу у професійній діяльності
--

Компетентності

<p><i>Інтегральна компетентність</i></p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>

Загальні компетентності:

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Загальні компетентності (за професійним стандартом)

ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.05 Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити (підприємницька компетентність).

Спеціальні (фахові компетентності)

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

-Педагогічне партнерство - здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності; здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності; здатність до командної взаємодії

-Морально-етична - здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень

Професійний розвиток та самовдосконалення

-Здатність до навчання впродовж життя - здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності; здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту.

Програмні результати навчання

ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР 12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці

ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Менеджмент освіти як галузь знань та сфера діяльності. Історія і закономірності розвитку менеджменту освіти в Україні	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі	Мета і завдання дисципліни. Генеza поняття «менеджмент» в науці і практиці. Етапи становлення менеджменту в історичному контексті. Характеристика основних

		дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю	категорій «Менеджмент освіти», «педагогічний менеджмент», «управління», «керівництво».
2	Особливості менеджменту в системі дошкільної освіти. Психолого-педагогічні принципи організації управління в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю Формувати лідерську компетентність	Система управління освітою в Україні. Органи управління ЗДО. Класифікація методів управління ЗДО. Інноваційні технології управління в дошкільній освіті.
3	Імідж сучасного ЗДО. Якість освітнього процесу ЗДО і його імідж	Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю Формувати лідерську та підприємницьку компетентність	Проблема формування іміджу сучасного ЗДО. Структура іміджу освітнього закладу. Етапи формування іміджу. Технології і стратегії формування іміджу
4	Керівник сучасного ЗДО – освітній менеджер	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю	Особистісні якості менеджера освітнього процесу. Характеристика поняття «управлінська культура». Цінності керівника та управлінська культура. Шляхи розвитку управлінської культури керівника
5	Ділова кар'єра вихователя ЗДО	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти	Ділова кар'єра та її організація. Принципи планування та управління

		Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю Стимулювати розвиток здатності до навчання впродовж життя	діловою кар'єрою. Принципи кар'єрної стратегії.
6	Самоменеджмент майбутнього вихователя ЗДО	Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю Стимулювати розвиток здатності до навчання впродовж життя, формувати лідерську і підприємницьку компетентність	Самоменеджмент педагогічної діяльності. Визначення ціннісних орієнтирів. Самотивування і самоконтроль. Технології тайм-менеджменту.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	80
Лабораторне заняття	-
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік	100
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція), 2021. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf</p> <p>2. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти. URL : https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/521/12.2019.pdf</p> <p>3. Вірна Ж. П., Мудрик А. Б. Особистісна вимогливість професіонала : теорія, практика, методи вивчення : монографія. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 255 с.</p> <p>4. Зайченко О. Управління дошкільним навчальним закладом у сучасних умовах URL : http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19449-upravlinnya-doshkilnim-navchalnim-zakladom-u-suchasnix-umovax.html</p> <p>5. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14</p> <p>6. Коберник О. М., Гагарін М. І. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. 3 вид. Умань : ВПЦ «Візаві». 2017. 242 с.</p> <p>7. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. <i>Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України»</i>. 2017. № 2</p>	

(додаток 1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. С. 65–68.

8. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації / О. І. Бондарчук, О. О. Нежинська : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. Київ , 2017. 36 с.

9. Луначек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник. 2-е вид., випр. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2015. 512 с.

10. Лютко О. Теоретико-методологічні засади мотиваційного менеджменту в освіті. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 1 (101). С.16-20.

11. Мармаза О. І. Інноваційний менеджмент. Харків : ТОВ «Планета-принт», 2016. 197 с.

12. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.

13. Матвеева Н., Матішак М. Формування демократичних цінностей майбутніх педагогів: практико-орієнтований підхід. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Наукове електронне видання. Випуск 14. Частина 2. Слов'янськ, 2021. С.24-34.

14. Матішак М. Педагогічний менеджмент у змісті професійної підготовки майбутніх вихователів ДНЗ. Актуальні проблеми та перспективи розвитку дошкільної освіти і професійної підготовки педагогічних кадрів у контексті євроінтеграційних процесів. Матеріали науково-практичної конференції, 12 – 13 травня 2016 року. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2016. С. 75–78.

15. Матішак М. Формування навичок самоменеджменту майбутніх вихователів ДНЗ. Освітній простір України. Випуск 8. 2016. С. 88–93.

16. Менеджмент в освіті: навч. посіб. / А. А. Семез ; Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2011. 167 с.

17. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В.Крижка. К.: Освіта України, 2020. 465 с.

18. Менеджмент. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Львів, Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

19. Мистецтво управління ДНЗ / уклад. Л. А. Шик. Х.: Вид. група «Основа», 2013. 441 с.

20. Монастирський Г.Л. Теорія організацій : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.

21. Мотиваційний менеджмент : підручник / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. Київ : КНЕУ, 2014. 479 с.

22. Найдъонов І. М. Основи освітянського менеджменту: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. Ч. 2. 270 с.

23. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, М. О. Логвинова. Харків, 2019. 86 с.

24. Онаць О. М. Інноваційні технології в управлінській діяльності керівника опорного закладу освіти в підручнику для менеджера. Проблеми сучасного підручника. Випуск 20 (2018). С.287–297.

25. Піроженко Т.О. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу. URL

<http://lib.iitta.gov.ua/717520/1/%D0%AF%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>

26. Теоретико-методологічні засади формування компетентнісно орієнтованого дидактичного середовища в умовах ЗВО : монографія / Г. Удовіченко, І. Сіняговська, О. М. Бондаревська, Д. В. Фурт ; за ред. Г. Удовіченко, І. Сіняговської ; ДонНУЕТ. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов. 2019. 167 с. URL : <http://elibrary.donnuet.edu.ua>.

27. Фарухшина М. Інструменти педагогічного маркетингу в професійній діяльності педагога Нової української школи. *Методист*. №6, червень 2018. URL : <http://www.osvita.ua/2018/07/65799/>

28. Формування інноваційного простору дошкільної освіти: наук.-метод. посіб. /упоряд.

Н. В. Любченко, О. А. Прокопенко; А. С. Виноградова за ред. Є. Р. Чернишової /Ун -т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2012. Ч. 1. 112 с.

29. Шоробура І.М. Менеджмент : навчальний посібник. Хмельницький, 2014. 457 с.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти м. Івано-Франківськ вул. Бандери, 1 каб. 302 тел. 0967124568 https://kttmdiso.pnu.edu.ua/ ktmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	к.п.н., доц. Матішак Маріанна Василівна
Контактна інформація викладача	0967124568 marianna.mathishak@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none">- Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».- Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою:</p> <p>https://pnu.edu.ua/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за адресою:</p>

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.
Неформальна освіта	Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент **Матішак М.В.**